

Školitelský posudek disertační práce Mgr. Kristiny Blažkové „Teorie soudcovského rozhodování se zřetelem k praxi českých soudů“

Schvalování názvu disertační práce *Kristiny Blažkové* nebylo před lety úplně jednoduché. Ne snad proto, že by výzkumné téma tehdejší oborová rada rozporovala, ale nelíbila se jí užitá slova. Nakonec vše dobře dopadlo, ač je dnes čtenářům zřejmé, že po obsahové stránce se téma dále vyvíjelo směrem k větší specificitě.

Asi je to správné. Čistě teoretická témata, resp. normativní práce, mohou sklouznout k opakování již vícekrát vyřčeného, ledaže se daří poskládat sepsané do neotřelých souvislostí, zvolit jinou optiku či systematiku, upozornit na rozpory, přidat vlastní komentáře na základě četby, přemýšlení či životní a profesní zkušenosti. Posun mezi věděním dosavadním a nově nastoleným, tedy vědecký (noetický) přínos disertační práce, však v takovém případě nemusí být úplně patrný. Empirická témata zase hrozí autorovi utonutím v nezpracovatelném množství nejrůznějších faktů a dat.

Zvláště v posledních letech se tak v psaní kvalifikačních, nanejvýš disertačních, pomalu prosazuje trend důkladného ohledání dílčího tématu, ideálně málo prozkoumaného, případně prozkoumaného jinou metodologií. A touto cestou se nakonec v rámci obecnějšího nadpisu vydala i doktorandka. Nezkoumá tudíž praxi všech českých soudů, nýbrž si vybírá modelový příklad – rozšířený senát Nejvyššího správního soudu – a vysvětluje, proč právě jej a v jakém období. Neznamena to samozřejmě absenci teoretického rámce, naopak. Důkladně jsou vymezeny soudcovské filosofie, jejich pojem a typy, včetně výhod a úskalí, jež jsou následně testovány na rozhodovací činnosti rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu. Autorka kombinuje analýzu odlišných stanovisek s pečlivě připravenými rozhovory s vybranými členy rozšířeného senátu. Metodologii nesmlčuje, nýbrž otevřeně prezentuje.

Má role školitele byla málo významná, protože doktorandka věděla dosti přesně, o čem a proč chce psát. Prostředí Nejvyššího správního soudu dobře zná, v kontaktu je s kovanými metodologickými rádci, využila rovněž zahraničních konzultací. O tématu a jeho struktuře jsme si spíše opakovaně povídali, pracovní verze jednotlivých částí, resp. práce jako celku jsem měl možnost přečíst a připomínkovat, což jsem ovšem dělal v míře značně omezené. Rozhodně nemám pocit, že bych měl autorce nebo její práci nyní něco vytýkat.

Disertační práce je psaná příjemným stylem, odborným, avšak nepřesušeným. Autorka korektně cituje literaturu i judikaturu, zvláště usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu a odlišná stanoviska k nim, z nichž vybírá to, co považuje za stěžejní pro vymezení konkrétní soudcovské filosofie a přiřazení jednotlivých soudců k různým typům. Otvírá se tím

prostor pro zkoumání dalších soudních těles, neboť bude po publikaci celé studie zřejmé, jak zhruba postupovat.

Po mém soudu disertační práce prokazuje vše, co prokázat má: schopnost autorky zvolit téma, které jednak není vyčerpáno, jednak je smysluplně uchopitelné na ploše odpovídající běžným standardům české akademie (srov. práce o mnoha stovkách stran v Německu nebo Francii), kritické zpracování různých typů pramenů v různých jazycích i vyslovení vlastních podložených stanovisek. Nad rámec obvyklých pojednání o právu je zde i důležitý prvek strukturovaných rozhovorů, které jinak nacházíme spíše v jinak nastavených společenských vědách. Ze svého hlediska považuji disertační práci za zdařilou a plně způsobilou k obhajobě.

V Praze dne 16. prosince 2021

prof. Jan Kysela